

[Ambiental](#)

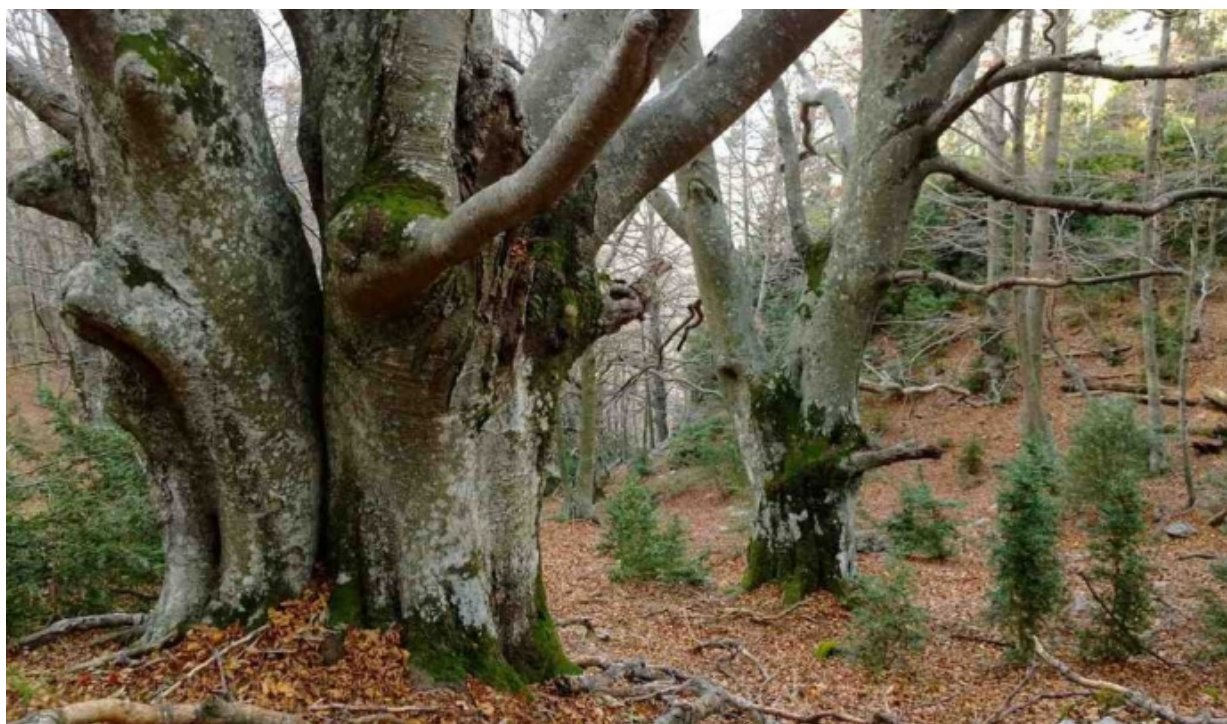
Jaume Hidalgo: "La protecció dels boscos més madurs ha de ser una prioritat en la política forestal catalana, com ho és arreu del món"

28/05/2018

Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya

Autor/a: Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya (XVAC)

La missió de l'Associació Selvans és la protecció dels boscos madurs Font: Associació Selvans

Els boscos madurs són un espai de benestar i salut per a les persones Font: Associació Selvans

L'Associació Selvans ha identificat 30.000 hectàrees de boscos madurs a Catalunya Font: Associació Selvans

Els boscos madurs són aquells a on la natura podrà desplegar tot el seu potencial i esplendor. Font: Associació Selvans

L'associació Sèlvans treballa la implicació de les escoles en la preservació dels boscos Font: Associació Sèlvans

Sèlvans ha identificat 1.304 boscos madurs que sumen unes 30.000 hectàrees Font: Associació Sèlvans

El bosc madur de l'abetosa de Cireres, a l'Alt Àneu, al Pirineu Català. Font: Associació Sèlvans

El documental Sèlvans es va presentar en la passada edició del Festival de Cinema de Medi Ambient Ficma
Font: Associació Sèlvans

L'entitat du a terme accions de sensibilització i formació al voltant dels boscos Font: Associació Sèlvans

El voluntariat ambiental corporatiu és un dels elements amb el que treballa l'Associació Sèlvans

Un itinerari saludable en un bosc de La Garrotxa Font: Associació Sèlvans

Sensibilitza i formació sobre la natura i el bosc és una de les línies de treball de l'Associació Sèlvans Font: Associació Sèlvans

Jaume Hidalgo: "La protecció dels boscos més madurs ha de ser una prioritat en la política forestal catalana, com ho és arreu del món"

28/05/2018

Autor/a: Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya (XVAC)

Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya

Resum:

L'Associació Sèlvans ha posat en primer pla la protecció dels boscos madurs, sota el lema 'Persones que cuiden dels boscos, boscos que cuiden de les persones'. Parlem amb Jaume Hidalgo, coordinador de l'entitat.

Quina és la missió de la vostra entitat?

"Sèlvans" treballa des de 2007 per **preservar els boscos més madurs**, el que es podria considerar com el "nucli antic" dels nostres boscos. Per a Catalunya, volem que aquesta xarxa abasti, en una primera fase, el 5% de la nostra superfície arbrada, integrada per boscos que es destinaran al que es coneix com "a dinàmica natural", i on la natura podrà desplegar tot el seu potencial i esplendor; sempre mitjançant un acord de conservació i custòdia amb la respectiva propietat forestal, naturalment. En tots aquests anys Sèlvans ja ha identificat la meitat d'aquest percentatge, integrat per 1.304 rodals, de més de 50 tipologies forestals i que sumen unes 30.000 hectàrees. A la vegada valoritzem els serveis ecosistèmics que ens ofereixen aquests boscos, especialment els relacionats amb la salut i el benestar de les persones, mitjançant la implementació d'**itineraris forestals terapèutics** i l'oferiment dels "**banys de bosc**" com a nou servei d'ecoturisme de salut, i nova proposta per a la salut pública i privada. Complementant aquestes línies de treball de preservació i salut, també treballem la **formació i sensibilització** de la societat, i una línia de **recerca científica** per demostrar els beneficis sobre l'ésser humà d'aquestes estades i "immersions" a l'atmosfera d'aquests boscos excepcionals.

Com va néixer l'Associació Sèlvans?

[Sèlvans](#) va néixer primer com a programa, l'any 2007 en el sí de la Diputació de Girona. Entre 2011 i 2012 va ser acompanyat per la Universitat de Girona, i des de finals de 2013 fins a principis de 2017 va estar integrat dintre de la Fundació Natura ("Acciónatura"). Seguint la crisi econòmica i uns anys molt complexos on pensàvem que aconseguiríem consolidar el projecte, Acciónatura va haver d'entrar en un estat de "stand-by" al gener 2017. En total sinergia amb la direcció d'Acciónatura, **l'equip tècnic de Sèlvans vam crear l'Associació Sèlvans el març de 2017**. Sumant-hi nous aliats i aliades, vam donar sortida a la nostra ferma voluntat de donar continuïtat a les extraordinàries inèrcies assolides els darrers anys, tant en l'àmbit de la diagnosi i conservació dels boscos més excepcionals, com en relació al desplegament dels banys de bosc Sèlvans com a nou servei de salut i benestar per a la societat. Seguint aquest historial, recentment hem celebrat **un acte de presentació en societat que hem anomenat justament "Sèlvans 10+1"**, entenent-se 10 anys de programa, i 1 any operant ja amb personalitat jurídica pròpia, per ara com a "associació", però en un futur proper esperem que com a "fundació".

Quina és la realitat a Catalunya?

A partir de la revolució industrial del segle XVIII, els boscos de Catalunya es van convertir en una important font de fusta, llenya i carbó... en energia per impulsar la industrialització. Ara bé, des de l'arribada massiva dels hidrocarburs fòssils barats als anys 1960, la situació va canviar d'una forma dràstica. L'abandó dels aprofitaments forestals i de molta de l'activitat agrícola i ramadera de muntanya va fer que passéssim de ser un país on dominaven els conreus i pastures en un altre on predominen els boscos joves, atapeïts, les brolles i matollars. **En poc menys d'un segle, la superfície forestal ha passat d'un mínim històric, a un màxim històric**. Han sobreviscut poquíssims boscos madurs o vells. L'enorme superfície forestal arbrada actual és, en general, molt jove, homogènia i de poca qualitat, tant des del punt de vista de la producció forestal, com de la biodiversitat. La manca de gestió silvícola des de fa més de mig segle ha fet que la majoria dels boscos del nostre país estiguin desequilibrats, excessivament densos, i siguin molt vulnerables als incendis forestals.

I com es pot afrontar aquesta situació?

De forma paradoxal, emperò, aquesta circumstància també es converteix en una oportunitat per poder preservar aquells sectors més madurs, aquelles masses que quan es varen abandonar ja tenien un cert diàmetre. La protecció dels rodals més madurs ha de ser una prioritat en la política forestal catalana, com ho és arreu del món. Comptar amb **una xarxa de boscos madurs i de rodals destinats a dinàmica natural és de vital importància**

en un mosaic forestal equilibrat. El teixit forestal pot encabir perfectament les diferents vocacions i funcionalitats del bosc, tot conformant un mosaic on cada sector ofereix els serveis ecosistèmics potencialment més apropiats.

Quins projectes realitzeu?

Comptem amb 4 línies de treball: conservació, salut, formació/sensibilització, i recerca científica. En una línia de "Conservació", treballem per diagnosticar i conservar aquells paratges forestals conformats per arbres gran i vells, de vegades retorçats i amb cavitats, per fusta morta en peu o al terra en procés de descomposició, per molsa, líquens, fongs... **un paisatge viu habitat per una diversitat extraordinària de vida animal i vegetal**, no sempre visible a simple vista. Una vegada diagnosticats, treballem activament per la seva conservació i custòdia tot implicant la propietat forestal, els òrgans gestors dels espais naturals (segons l'àmbit), els ajuntaments, i per suposat la tota la societat i en especial les empreses, com a necessari esforç col·lectiu.

A la línia de "Salut" estem implementant una [Xarxa de Boscos Terapèutics](#) a Catalunya, un projecte pioner a Europa inspirat en l'exitosa experiència del shinrin-yoku (= "bany de bosc") al Japó. Els **boscos terapèutics**, on implementem itineraris forestals terapèutics i promocionem els "banys de bosc Sèlvans", representen un nou servei d'ecoturisme de salut i benestar per a la societat, vinculat a la (re-)connexió amb la natura. També constitueixen un nou recurs extraordinari per a la propietat forestal i un notable motor de desenvolupament rural i de creació de llocs de treball en el marc d'una economia verda.

I les altres dues?

En relació a "Formació i Sensibilització", organitzem jornades de **voluntariat corporatiu en espais d'alt valor natural**, formem guies per portar grups a boscos saludables amb funcionalitat terapèutica, i despleguem la campanya "[EscolaSèlvans](#)" als centres educatius... hem fet fins i tot un curtmètratge anomenat "[Sèlvans – La Reconexió](#)"! Finalment, però molt important, promocionem la **recerca científica per evidenciar els beneficis per a les persones** derivats de les estades als boscos. En aquest sentit, l'any 2014 vam co-desenvolupar el primer estudi clínic a Europa que ha investigat els efectes dels banys de bosc en persones que pateixen fibromiàlgia, hem editat un quadern sobre "[Bosc i Salut](#)", i volem impulsar nous estudis per exemple en relació a l'autisme, la demència i l'Alzheimer. El desplegament d'aquest programa de recerca se sustenta en l'operativitat dels boscos terapèutics Sèlvans.

A quines dificultats heu de fer front?

En l'àmbit tècnic, que **els boscos més madurs de Catalunya són molt escassos, i es troben molt atomitzats**. Un cop diagnosticats, no sempre és fàcil localitzar la respectiva propietat (on un mateix bosc pot tenir diverses propietats), moment a partir del qual entra en joc el repte d'establir unes bases sòlides que despleguin una confiança mútua per assolir-ne la custòdia. La principal dificultat que tenim, per això, com a entitat, és **l'escassetat de recursos econòmics** per desplegar el projecte, malgrat la seva enorme importància; tant per cobrir l'estructura tècnica de les persones que estem impulsant el mateix, com per poder executar una acció de custòdia consistent normalment en un pagament per serveis ambientals a la propietat (mitjançant una acció que es coneix com a "compra dels drets de tala"), i que pot ajudar a conservar un rodal d'interès directament a 25 anys.

Quina resposta trobeu en la societat?

Al llarg dels anys, i amb la col·laboració de molts actors i moltes sinergies, estem aconseguint situar els boscos madurs i la necessitat de preservar-los en primera plana, però l'avançament sobre el terreny contrasta amb la **necessària implicació de la societat, tant a escala individual com d'organitzacions i empreses, i també com no de l'administració competent**. Per això **fem una crida urgent a la implicació**, ja que, en el moment que es compta del suficient finançament, disposem de tota la sinergia a punt per poder assolir resultats motivadors, d'impacte i en un període relativament curt de temps. Disposem de potents eines perquè les empreses despleguin la seva responsabilitat corporativa en l'àmbit ambiental i social, i una figura d'implicació per a particulars que anomenem "Agent Sèlvans".

Quin paper juga el voluntariat en la vostra entitat?

Fins ara hem treballat sobretot el **voluntariat corporatiu**, com a servei a empreses, on grups d'unes 40 persones, bé tot empleats i empleades o bé amb les seves famílies, treballem la biodiversitat de zones naturals d'interès,

sempre en sinergia amb l'òrgan gestor d'aquell espai natural (Parc del Garraf, Parc de la Serralada de Marina, Espai Natural del Delta del Llobregat, etc.). Properament volem reforçar les jornades a la província de Girona, i lligar-les cada cop més amb els boscos d'alt valor natural Sèlvans. Hem desenvolupat algunes col·laboracions amb voluntariat més "d'oficina", però el dia a dia normalment no ens permet dedicar-li tot l'atenció que es mereixeria aquesta línia. Esperem **millorar en aquesta línia en el futur**, més encara gràcies a la reforçada col·laboració en que hem entrat amb la Universitat de Girona recentment.

Quin ha estat un moment especial en la vostra trajectòria?

Cada suport que rebem, bé des de persones, bé des d'institucions, ho celebrem. **A poc a poc hem anat teixint un seguit de sinergies** que han afavorit situar els boscos madurs i els boscos amb funcionalitat terapèutica en un primer pla de l'actualitat en matèria forestal. Ara bé, el moment més especial per a nosaltres serà aquell **quan es materialitzi una estabilitat en els ingressos** suficient per a assegurar l'estructura bàsica a mitjà i llarg termini, i consolidar un projecte tant engrescador com necessari, idealment en forma de "fundació" especialitzada en matèria de protecció dels millors boscos i de valorització dels serveis ecosistèmics que ofereixen.

Com creieu que serà la vostra entitat d'aquí a 10 anys?

El nostre somni és que Sèlvans, com a paraigües d'una cada vegada més àmplia xarxa de col·laboradors, aconsegueixi **consolidar al llarg dels propers anys la conservació i custòdia del "nucli antic" dels nostres boscos**, en forma de grans reserves i santuaris forestals de biodiversitat. Amb la legitimitat que ens conferirà estar fent els deures aquí, voldrem replicar el projecte en d'altres àmbits geogràfics, treballant especialment i sobretot per preservar les darreres selves tropicals, on rau el màxim drama i urgència de protecció per a tantes poblacions indígenes, i de conservació d'espècies que en depenen tan enormement transcendents i emblemàtiques com els grans primats homínids (ximpanzés, bonobos, gorilles i orangutans). També, **desplegar una xarxa de boscos terapèutics integrada en una xarxa europea** que operi com a infraestructura verda per a la preservació de l'ecosistema terrestre més biodivers i valuós que tenim, així com a eina molt potent per millorar la salut i el benestar de les persones i reconnectar la societat amb la natura. Finalment, poder **contribuir a l'avançament de la medicina forestal a Europa**; una recerca científica que segueixi demostrant els beneficis sobre la salut i el benestar de les estades prolongades i conscients en una natura de la màxima qualitat.

Etiquetes: [Associació Selvans](#), [boscos](#), [entitats ambientals](#), [biodiversitat i espais naturals](#), [gironès](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/ambiental/noticies/juame-hidalgo-la-proteccio-dels-boscos-mes-madurs-ha-de-ser-una-prioritat-en-la>